

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcelangasse 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

КО ДРУГОМ ЈАМУ КОПА...

Ко је Проконију ископао јаму,
И седога старца гурнуо у таму?
Ко ј' рушио бедем законих препона,
Ко је утр'о пута (и преко канона),
Ко се виј'о, мот'о, бушећи к'о шило;
Те се деси, што још нигда није било?
Чија л' оно рука, бесом завитлана,
Са свог права врже старца изабрана?

Одговора нећу на питање моје;
Свако живи прстом показаше: ко је.
И сенке из гроба казаћеду: ти си!
— Па реци да ниси!

У слепилу своје грдник даље лута,
И све даље, даље од правога пута!
И што ј' мрачна душа само снити смела
У бунилу свом је и извршит' хтела.
Заврже се магла од његова даха,
А он по њој јаха, без божија страха, —

Удар за ударом, — ране боле љуто,
— А народ је стој'о, замишљено ћут'о;
Јер к'о да је гласе чуо одозгора:
Пустите га, та он и сам пасти мора!

Хоће л' народ јоште ћутат' крај свог гроба?
Ил ће дићи гласа, — и у које доба,
Моћним својим гласом правду да заштити, —
То сам народ знаде, — не знам ни ја, ни ти.

Ал мени се чини, ти си на амбизу;
Судбинина рука над тобом је близу.
Којим путем стиже Немезида љута,
Није нико други, сам си утр'о пута.
Она иста јама, она провалија,
Што си другом коп'о сад на тебе зија.
И 'нако не стојиш на темељу права, —
Под ногама твојим пепелна је лава.
Неколико речи, — ал из општег грла,
И црна се авет срушила, затрла. . .

Шетња по Новом Саду.

CXL.

Одавно сам негде читао — сећам се овако као
кроз маглу или као кроз читаоничке пенцере — да
барут није изнашао Вертолд Шварц, него да су Ки-
нези одавно већ пре тога за њега знали и употреб-
љавали га, дакле су га Кинези морали и изумети.

И заиста ових дана сам се уверио, да је барут
изнашао заиста Кинез, и то нико други, него баш
главом — „Пешти напло.“

Он је ових дана изнашао тај барут, да српски
народ треба предати калуђерима, јер калу-
ђери се — вели — нама Мађарима у свачем поко-
равају, слушају нас, те ће онда и српски народ, ко-
ји није народ него фајта, кад је стегнут канџама ка-
луђерским, морати онако се владати, како ми запове-
дамо, или да се модерно чивутско-новинарски изразим
биће „либералан и патријотичан.“ Ако ли пак калу-
ђери, односно епископи не буду нама по вољи ми
ћемо их „отерати,“ па узети друге.

Тако предлаже „Пешти напло“ баш сада, кад

се навршило 100 година од како је умро цар Јосиф II, који је укидао манастире и манастирска добра, те основао болнице и школе, н. пр. и данашња општа болница у Бечу била је некад манастир, где су се гојили дебели фратори и игумани, а где је од Јосифова доба болница, те су од отога времена неколико милијона патника нашли уточишта, неге у болести и спас свога живота.

Но данас смо са 100 година напреднији. „Пешти напло“ се не слаже са царем Јосифом II. Он хоће читав један народ да преда — хоп, хоп, хоп — у калуђерске руке.

Па добро. Ал онда молимо, да и са свима осталим народима тако буде. Посланике на мађарски сабор нека од сад бирају плебаноши између себе; Тиса нека буде настојатељ каквог клостера у Кечкемету; Бизмарк нека буде хаузмајстор у каквом језуитском манастиру; у Шпанији нека се обнови инквизиција; у Француској нека метну поп Куку за председника републике; протестанти у Енглеској нека магистера протестанске теологије Радића направе принцом од Wales-а; у Италији нека се „васпостави“ папина држава; у Грчкој нека се метну на владу њихове фанаријоте, а у Турској нека дервиши буду паше и везири, а шеик-ул-ислам нека буде господар отоманског царства, а ако му устреба какав турски „лајб-журнал“ ја ћу му већ један препоручити, који је већ опробан у служби дервишима и шеик-ул-исламу.

Тако би дакле онда народи били предани по предлогу „шеик-ул-Пешти-наплова“ у калуђерске руке и онда би сви народи били „либералне странке“ и „патријотични,“ те би потпуно одговарали потребама

ПОДЛИСТАК.

Салашарска љубов.

(истинито збитије, без икаквих дометака)

Никола Н — Ћ био је свршен јуриста, шта ће те више, ако још додамо, да није био ни ружан шта више био је (уљов један) баш лепушкаст. Син богата оца, био је доброг моралног поведенија, није никад пио — из празне чаше, карте је мрзио, зато му беше срце и душа кад је коју убио и. т. д. Једном речи красан, млад човек. Лети је обично са својим оцем становао на салашу. Близу његовог салаша, био је један други салаш госпође Пештићке богате удовице, која је имала јединицу ћерку Мару. Несрећом једанпут опази Никола њу и прође му први пут Аморова стрела кроз срце. Он се на жалост заљуби. Али то још није несрећа. Несрећа је била то што су отац Николин и мати Марина, због неког процеса били у свађи, те тако Никола није могао ни мислити, да ће се моћи икако са Маром састати. Али судбина дружије хтеде. Једном Никола изиђе у лов, па почем је онај дан бадава ишао по оној врућини страшно се умори. Упути се дакле у шумицу, која је била Марине матере. Он је мислио да га неће нико ни опазити. А и ко ће сад бити у шуми, та тек је два сата после подне. Оде у шуму пруну се на траву и заспи. На једаред га тргне иза

садањег века и нивоу научености и образованости Пешти-напловљеве редакције.

Кад би се тако по предлогу „Пешти-наплова“ уредила ствар, да се т. ј. народи и фајте даду калуђерима на расположење, онда калуђери не би више јели шунке и кобасице, него би јели нас; не би више гњечили црвени и други купус, него би гњечили народе и фајте; не би више харчили манастирско благо, него би харчили народно; не би се одрицали више женидбе, него би се одрицали народа; не би имали онда забатаљене библиотеке, него забатаљен народ; не би више ишли о глави аутономији, него народу; не би бегали од књиге и науке, него би бегали од народа и т. д. Дивно би то уређење било! Кад би им се дало, да они располажу с народом, да буду господари над њим, они би много лепше и корисније удесили и државу и цркву. Представите себи само државу, у којој је турски хоџа председник републике, загребачки фратори министри, шпанске језуите саборски посланици, кечкеметске пијаристе професори на вишим женским школама, дервиши управитељи народних фондова а кинески мандарини праведне судије.

Зар неби то био идеал од државе и зар нема „Пешти напло“ право, што предлаже, да се народи предаду калуђерима у шаке? **Аб.**

У ШТИПЦИ.

× У „Застави“ (бр. 31.) каже се, како су наши манастири некад помагали сироте и удовице, а „данас се удовице са прага манастирског терају.“

сна песма. Устане па пође за гласом, кад ал кога види, Мару где бере шумско цвеће и пева. Кад дође до ње, она се тргне и сва порумени, а Никола се заплете ко пиле у кучине па ни речи. Тако су један тренут ћутали обоје. Напослетку ипак Никола први дође к' себи па рече: „Извините госпођице што сам вас можда узнемирио, али уморан од лова дођем у ову шумицу, да се мало одморим. Кад наједаред ме трже ваша божанствена песма заиста госпођице, ви дивно певате.“

О молим, молим, одговори она и обори очи.

Ту су се још неко време разговарали па се онда разиђу. Од сад сваки дан је Никола ишо ко бојаги у лова овамо је једва чекао после подне да оде у шумицу па да се састане с Маром. Мало по мало по се њи двоје једно у друго страшно заљубише. Ах! Маро, уздиси би Никола, кад би само мало наде имо да ћеш бити моја, али мој отац и твоја мати неби то никад допустили.

Ах Никола, то и мене пече, возвратила би Мара али ти буди само мени веран као Ромео, а ја ћу теби као Јулија, а будућност ваљда ће откравити лед са срца наших родитеља. Ваљда ће се помирити и нас благословити. А да би љубав њихова постала у пуном смислу романтичном, како би се од ње, ако не баш трагедија, а оно бар хумореска начинити могла, обећа једаред Никола Мари да ће до вече доћи (преко зида) у њихову авлију да се

— Ово није истина, ми знамо да се по неку удовицу и кола са четири коња шиљу!

□ „Видело“ доноси неку новост о једној баби „из места Ослова у Моравској“, шта јој је пасирало са смрзнутим зецом. Да је та баба (т. ј. не „Видело“, него она друга) читала „Стармалог“, не би јој то пасирало, јер „Стармали“ је то донео још пре неколико година, само не као истинити догађај него као анегдоту па за то и није казао место, где се то догодило.

○ Па нек ми ко каже да песници нису прооци! Док је г. Стојан Новаковић био још песник написао је један триолет у „Даници“ за г. 1862., који се почиње и свршује овим питањем:

„Докле ћемо све овако,
Црно, јадно, наопако?”

Од куд је он онда знао, да ће бити временом министар, и да ли се и сада кадгод тим питањем бави?

Аб.

Највеће страшило.

Састали се сеоски политичари око чаше вина. Ту се заподене разговор о рату, који би имао бити између Русије и Аустрије. На то ће један политичар приметити: „Онда ће можда и Србија на Аустрију ударити.“ Ту се десио и сеоски егзекутор, Чивутин, па ће повикнути пул патриотског гњева: „Каква Србија! Зар би се Србија смела усудити дићи се на Аустрију. Знате л' ви, море, да кад би Аустрија са-

мо своје егзекуторе на Србију послала, морали би сви Србијанци у Азију утећи!“

Тако Чива, а ја велим да већег страшила од наших егзекутора и нема, та и ми их се сами страшимо.
С. Б.

Послушан муж.

Ово десет сати у јутру ево ти господина мужа кући.

Жена. А ди си ти, наопако ти звонило? — Зар се сад долази кући!?

Муж. Ди сам! Та зар не знаш да сам био код кума Паје на свечари.

Жена. Немој ти мени извијати. Чула сам ја већ да сте се у два сата разишли, — па ди си био до сад?

Муж. Спавао сам код комшије Ђуре.

Жена. А зар ти немаш своје куће за спавање?

Муж. О жено, жено, ко ће теби угодити! Сад ти је неправо што нисам дошао кући да спавам; а кад сам синоћ пошао, трипут си ми рекла, да се не усудим пијан кући доћи.

Боље се разуме.

Бирташ Максим нијуцкало из Борова буде тужен поджупанији у Вуковар да точи црнуто и буђаво вино.

Како ти смеш тако гадно вино точити? запита га жупан. —

Добро је то вино за 16 новчића литар; имам ја и друкчија вина по 30 н. литар. —

Не каже се литар, него литра. —

Опростите господине ја сам фалио, ви се у ли-трама боље разумете од мене.
Гига.

гну безобзирке преко ледине па дође до свог салаша. Али га и тамо вашке нападно почем га нису могле познати јер је био сав издрпан. Он стане лармати, на то му устани и отац и кад га види мал га није шлогдерно. Никола му све изповеди и дода да се сад први и последњи пут заљубио. Зар то није малер кад први рандеву покваре свирепи и немилостиви белови.

И Мара је приличну придику добила кад су је у башти нашли. —

* * *

Он се зиверио ал' не рече ако Бог да. Јер он тек сад осети да још већма воле Мару. А она, она је шиљала уздисаје своме Николи, не преко високи гора већ преко ниског зида, не преко дубоког мора, него преко плитког шанца који је растављао салаш од салаша. Они су једно за другим тужни. Никола је писао тако тужне песме, тако тужне, да су саме песме од суза постале водене а у том воденом мору хтеде он утопити своју тугу. —

Кад се Никола мало опоравио после оног карабле-крушенија изиђе он једном у лов да се разоноди.

Кад дође до шумице, сети се оног дана кад је Мару први пут видио. Уђе унутру кад ал' тамо затече Мару ди седи и плаче. Мара га опази падне му у наручја а пољупци су падали као киша. Маро, без тебе, немогу живити.

Никола, ако ти неможеш бити мој ја ћу умрети.

*

ту спрам месеца разговарају и заклетву верности још једаред понове.

Никола је једва чекао вече. Кад је мислио да су сви полегали упути се зиду који је ограђивао Марин салаш. Месец се подмукло смешио, као да је слутио каква се несрећа справља новом Ромеу. Славуји су певали у шуми, а жабе су својим умилним гласом крекетале у рити. Иначе је свуд тишина, осим што се кад кад који белов тргне, па лане који пут на месец, али одма и ућути. Никола помисли е баш је романтична ноћ. Сад стигне до зида, мислио је како ће га прескочити. Напослетку рече одважно: „Напред само па ма скрљо ногу! Скочи преко зида, па се упути башти. Ал наједаред руља вашака салашарски поче лајати. У тај исти мах зачу се ужасан јаук под зидом, викао је Никола и запомага. А шта је било? Марина мати дала је метути једну велику клопку, јер је нека лисица долазила па давила кокоши, и у ту је клопку јадни Никола унао. Али није доста што су му кљинови дебеле чизме пробали, па малко и меса захватили, већ на његову вику не дотрчи нико, ко би му могао помоћи, него дотрчаше неколико белова и то таквих белова, који не знадоше за шалу.

Тамо би га и растргали да недођоше људи, који су се на ларму пробудили и Николу ослободише. Мислећи у мраку да је лопов, још неколико пута бубњауше поштено у леђа па га онда пусте. А Никола страдалник тешки стру-

П у с л и ц е.

Ћира. Кад коме згодно име надену, то се таки за њега прилепи. И то је кадкад врло добро и значајно.

Спира. На пример?

Ћира. Ето на пример: неко је, више у шали, назвао Радића нашим јединцем. — и народ је то таки прихватио. Сад само кад и-

зустиш „ј е д и н а ц“, свако зна да подразумева Радића.

Спира. То се име више никад не избриса. Јер сви желе да он остане ј е д и н а ц, — т. ј. да бог српском народу не да још више таких синова, таких доктора.

Ћира. Зашто многе немачке и мађарске новине, тако весело говоре о смрти Горчаковљевој?

Спира. Они мисле да је њиме уједно сарађено и сећање на св. Стефански уговор.

Ћира. Јеси ли читао да се у Конављу родило једно дете са свим длакаво, па изгледа као дивље?

Спира. Читао сам, и то заиста има нека дубока значаја. Сама је природа увидела да је нас, бар за данашње околности створила сувише питомима, — па је рада да ту своју погрешку малко поправи.

Ћира. Бог и душа ниси рђаво рекао.

А ми умримо заједно!

Они су мислили да их нико не слуша, — али слушала их једна мала стража наслушала су их Николин отац и Марина мати. У један мах изиђу једно иза једног дрвета, друго иза другог.

Нећете ви, децо, умрети, рекоше у један глас. Госпођо! рече Николин отац, заборавимо заваду која је између нас била и тако смо овде сами а и комшије смо. Дајте ми руку у знак помирења.

Она му пружи руку.

Сад још нешто. Деца нам се као што видим воле, ја ево овде свечано просим руку ваше кћери за мога сина.

Е па нек је благословено рече госпођа Нешићка. Ал од куд ви господин Н — ћу у мојој шуми?

Та дошао сам за овим мојим шмокљаном, бојао сам се да ће какву будалаштину учинити, па сам ишао за њим узастопце. Он је био тако замишљен да ме није ни опазио.

Исто сам тако и ја, рече Нешићка, и то је срећа, јер иначе Бог зна како би се свршило.

Ко је сад био срећнији од Николе и Маре! Никола је заборавио на ону кобну ноћ, на белове и на клопку. Само што је сад пао у млогу већу клопку, јер стење под женином панучом испод које ће се тешко кадгод ослободити.

М.

Опет се јако вентилира питање о синодском предлогу. Мора бити да врло много нечиста ваздуха у том предлогу има, — код мора да се вентилира.

У Београду је пала читава киша ордена. Што се на бившег министра Ристића нису сетили, ни појада, само ако нису уједно и на независност српску заборавили.

Неки су пали на ту мисао да Горчаков није умро од природне смрти, већ да је отрован. А пошто у свакој мисли мора бити фосфора, зато рекоше да је фосфором отрован.

Док румунски митрополит Мирон лепо и достојанствено подиже глас против предлога о средњим школама, дотле наш карловачки Немирон купи врзино коло, да изигра тековину од више векова.

Али из Софије (Средца) телеграфишу да и митрополитима може сванути црн петак. Тамошњег су митрополита затворили и оправили у манастир Рилски. (Штета што и код нас нема какав манастир Рилски, за оне који су поткопавали, бушили и рили народну аутономију!)

Идила.

Вече мирно, пасе стадо
Месечина мека
А девојче једно младо
Свог драгана чека.

Распустила као вила
Своју косу плаву
А у руке добила
Питалицу траву.

Оће л' доћи драги, је ли?
Кажи мени цвеће.
А цвеће јој ето вели,
Драги доћи неће.

И девојче даде с' брже
Црном јаду своје;
Нешто шушну — она с' трже,
А драги пред њоме.

Они су се загрлили
— Ни то тајит' нећу:
Грлили се, љубили се
Ваш у пркос цвећу. —

Гурман

Добивена опклада.

У једном друштву повео се разговор о разним нашим невољама, дакле наравно и о Анђелићу; говорило се о његовом владању док је још био новосадски владика.

— То је чудновато, — рече браца Пера, — Анђелић мора бити да је у неком сродству био са мађарским новинама.

— То већ није, одговараху многи, — јер ми сви знамо његово порекло.

— Па зашто су онда Мађарске новине, кад год су о њему писале, увек га називали „Анђелић бачи“?

— То није истина драги Перо, говораху опет многи. Мађарске су новине њему јако држале страну, — ал да су га звали „Анђелић бачи“ — то није истина.

Ал ја вам могу доказати, не једанпут, него педесет пута.

— То ти не можеш доказати.

— Могу. Па ако сумњате, хајде да се опкладимо.

Хајде.

И сви се опкладеше са браца Пером, сваки о о лепу вечеру, да он не може доказати, да су мађарске новине Анђелића звали „Анђелић бачи.“

Браца Пера оде кући и за по сата донесе много примерака разних мађарских новина и показа на педесет разних места да заиста овако стоји: *Anguelics bácsi püspek.*

Опклада је била добивена. И браца Пера имао је 10 дана увек лепу бесплатну вечеру.

Браца Пера је народњак. И то вам је једини народњак, који је од Анђелића имао какву такву хасну.

Са избора бележника.

Један умировљени к. кр. официр кортешујући за свога сина за бележника, намери се на газда Николу М. који је у бирџи поред по литре шиљера седио, с речма: „господар Никола, ви сте човек газда ви би могли много допринети, да мој син за натароша изабран буде пошто тамо довољно своји пријатеља имате. Газда Никола М. . . погледа га попреко и одговори; „Знаш ти господине, кад си нас регруте оно 1867 године у Арад у гарнизон водио па кад смо тамо са транспортом стигли знаш код оне беле куће преко мориншке ћуприје, а ти рече: „*division halt Rekrut M. austreten* и оружје доле скидај да фасујеш порцију од 60 батина“; а ја имајући у цену 500 фр новаца рекнем: „ја несмем бити бијен без доктора, јер сам болестан“ и кад си после доктора довео а ја њему кришом додам 60 фр т. ј. за сваку батину платим по једну воринтачу и тако се није твоја воља испунила, да будем лунан, јер и доктор потврди да сам болестан; онда си ти био — а сада сам ја генерал, поврати ми најпре моји 60 фр, те ћу онда за твога сина кортешовати.

Пркос.

Бука. Шта је то, Шука, „печен фармазон“?

Шука. Ја мислим да би се то српски најбоље казало: препреден лисац —; ал' од куд теби пада на памет такво питање?

Бука. Та читам у „Застави“ допис из Земуна, па ту стоји како се поп Никола фали по Земуну, како он кад код дође у двор у Карловце, а он нађе тамо „печеног фармазона“.

Шука. Иди, човече, ала си прост! Та не пише тамо „печеног фармазона“, него отвори боље очи па читај: „печеног фазана“!

Бука. А какво је то опет чудо?

Шука. То је једна тица, налик на петла, па има и својства његова.

Бука. Ја мислим да уредништво новина треба „Припослана“ да примају само од госпоја, и у опште само од женских.

Шука. А за што опет само од њих?

Бука. Јер за „Припослао“ неће уредништво да одговара, него мора онај, који је и писао а ти знаш да тек женске умеју да — одговарају.

Бука. Даклем говори се да су Горчакову дали Фосфора?

Шука. Па то је ваљда с тога, што је он увек желео да добије Босфор.

Бука. Но, онда бар не би жалио умрети.

Аб.

Негда било.

Кад су се 1866. Шајкаши враћали из Италије кући морали су преноћи у Загребу а тамо је свет јако побожан, сваки пети човек је поп и свака пета жена опатица. Један лала Рајчетић допаде некој побожној али шкртој удовици на ноћиште. Улазећи у кујну опази лала у опаку једну велику шунку и око ње кожурице, одмах бајаги чудећи се пружи прст на шунку па запита: шта је то а удовица рече: То је Бог. А ово (за кожурице)? То су свеци. Лала одма скине капу, прекрсти се па уђе у собу.

Око поноћи лала скине шунку па с њом у телећак.

Кад су сутрадан шајкаши полазили, рећи ће удовица, радосна што одлазе, своме госту збогом, збогом,

На то ће Рајчетић њој: збогом госпођо збогом. ја. . . ја с богом а ви остајте са свеци.

Кад удовица погледа у оцак али шунке нема.

Гига.

Надгробни натпис.

Овде лежи чика Коста,
Беше човек духа проста,
Није никад држо поста,
Понудиш га као госта,
А он незна шта је доста,
Чудо да и тај крст оста.

Гига

Verisimilitates.

I.

Ономад запита Анђелић поверљиво свога драгог протосињела:

Шта би ти, бога ти радио, да ја случајно нисам постао патријаром?

— Ја би онда написао сасвим другу посланицу и на другу адресу.

— Ала би ја волео читати ту друкчију посланицу.

— Па чекајте само, ваша Св.— још може лако бити да ћете је и читати и то на тенане, у каквом манастиру.

II.

Неки дан дође неки калуђер к уреднику „Турског Марода“ и нађе га за писаћим столом јако забринута.

— А шта си се ти тако забринуо, несретниче?

— Мислим се шта ћу да слажем за идући број.

— Ха ха ха! Па то је бар теби лако.

— Да видиш није ни лако. Ја би могао слагати, што би ми каква луда поверовала. Ал то није моја пасија. Ја водем онако што слагати, што ми нико не може веровати.

III.

Ономад је уредник „Српског Кола“ добио ружачасто писманце од госпође Розе, у коме му благодари што се он једини смиловао и њену част тако ритарски у обрану узео. Уједно га моли, да од сада, кад год се који српски поштен књижевник и родољуб буде женио, да му тако изда сведоцбу о „р о в и т о м з д р а в љ у“ или тако штогод налик, — тиме ће галантерију своју још већма показати, а и српском споразуму ће тиме много допринети.

Да л је г. уредник ове савете послушао, то ћемо тек видети.

Какво је прасе покојни поп Баба протиници донео.

Прије више година за време старог проте у З. ког је стан у Бежанинском сокаку био, скриви нешто поп Баба и морао се правдати пред протом лично, да би пако благоволење протино задобио, обећа протиници да ће јој што скорије прасе сам собом донети, што га још никад онаког красног и дебелог није видила.

Баба је увек одседавао у близини код „Краљевића Марка“ и ту се састајао са своји знанци и пријатељи, с којима је чешће у шали и весељу преко ноћ проводио.

Тако кад Баба донесе обећано прасе, било је пред заход сунца, сврне најпре у свој хотел да се пресвуче и вече дочека, пак да сам по обећању поклон протиници односе, ал ту већ застане неке од своји познаника, који се чувши за долазак Бабин све више испуљавати почну.

Гостионичар у истој крчми био је такођер човек шаливчина, пак некако намириши да је Баба у коли прасе донео, и потајно јави осталој братији, и договоре се да то прасе закољу, испеку и Бабу на вечеру као госта позову, а у цак да стрпају бирташког великог мачка. —

Баба кад се добро подкреше, позову га на вечеру то јест да то вече буде он њихов гост, што Баба с' радошћу прими, ал само имам још један кратак посао најпре у вароши да свршим, па сам за пол сата натраг. —

Пошто се већ смркло, Баба оде код кола, узме цак,

а мачак је подражавао прасету, ћипајући по цаку, само што је ћутао; Баба ништа не сумњајући обиђе великом вапијом и упути се управо у стан проте и ступи најпре у кухињу, где застане протиницу. —

Ова кад види Бабу па још са цаком у руци, обрадује се и повиче: ево нашег Бабе, сверовоа је! — а Баба плива у радости, дреши цак, а прасе хвали, да је испод рањенице од 3 недеље, и да би преко колени пребијен. — Таман цак одреши и рашири, а мачак ћилитке преко огњишта, лонаца и шерпења што сруши и полуна, пак јуриш на затворен на сокак излазећи прозор, и дочепавши се слободе одјури својој кући!

Можете себи представити, како се протиница престравила, а Баба од чуда онемио, и једва у неко доба да се једва чује, проговори. „Ао Бабо ал си насео!“

Друштво га је дочекало са усклици и да се искидају од смеја. Баба се морао покорети својој судбини, и целу ноћ частити се својим прасетом, ал је одма трећи дан друго протиници донео, које је још нуз пут предао јој.

Жмурко.

Како наш мајстор Игња одговара својим кредиторима кад га окупе за дуг.

Љубезни господару!

Како можете тако детињски мислити и Ваше новце од мене искати? Јестел кад год чули да сам ја једног једитог од мојих кредитора поштено наплатио? Зашто дакле вама штогод друкчије да чиним и да платим? Кад би ја све моје дугове платити требовао, колико би ја новаца имати морао? И кад би једном или другом платио то би на срамоту мојим осталим кредиторима служило, јер сваки је мени позајмио, а зашто дакле један да добије а други ништа? — Сви су моји добри пријатељи — и тако по правди не могу ни једног предпоставити — сљедователно ни једном ни платити. — Ако ви то само добро расудите, то ће те ми морати за право дати, и заиста ваше новце искати нећете.

Заповедајте самном у свакој прилици ја сам у сваком случају вам на служби, зар баш то морају новци бити — смешно — шта је вама до 800 ф. стало, заслужује ли то труда? да ме због такве багателе толико опомињете и да чрез то сјатјешу звезду нашег пријатељства нарушаваате! — Ви сте врло благоразумни, и мислим да у будуће нећете ми дати узрока на вас жалити се, него на место тога пошаљите ми јоште 200 ф. да би капитал равно 1000 ф. био — те да би сте боље утубити могли, колико сам вам дужан, не старајте се ништа, капитал ће свагда при моји руку бити, а интерес ће сваке године растити, и приуговорити вам временом опет један капитал!

— Ја не знам како ви то тражбине ваше нерадо у туђим рукама гледите! О кад би на мене бог ту благодет излио, новаца позајмљивати; — по будући да ја у том стању нисам, то ја морам позајмљивати. — О како би ми тако пријатељски заједно живити могли, кад би ви мени почесто новаца позајмљивали и никад натраг неискали! — Ја заиста никада неби више искао, него колико ми је нужно, ал на ото ћете ви без сумње тешко саизволети! —

Оставте ме дакле у будушче на миру, зашто ја никада нисам код куће, ако неверујете а ви питајте све моје кредиторе! — —

Ако дакле благоизволите још ми 200 фр послати то наложите вашем писмоноши, да ми кроз гитер у ходник писмо наравно с новци — баца, где ћу ја зацело наћи.

Ви сте ми нешто из кратког времена за неки суд и ариште љубав имали јавити, — висте за чудо шалљивчина! шта би ја код суда и у аришту чинио? зар незнате даје то за мене живи отров?“ опет хоћете да чрез то мене у неко непријатно стање поставите што ће хо мај из те шале изићи? — ипак ја вас извињавам и остајем непромењиви

Ваш вечити дужник Игња Сенијаш

доставио **Жмурко.**

Одговори нашег домишљана

XI.

Добили смо питање:

Како се лечи рана, кад кога уједе „Турски Марод?“

На то наш Домишљан одговара:

Очупа се мало длака са уредника (што више то боље), — али се не мету на рану него се баце на љубре.

XII.

Добили смо питање, и то веома тугаљиво:

Какав бурмут шмрка његова Наименованост, — Пештански либо Бечки?

На то наш Домишљан одговара:

То ће се дознати тек онда, кад почне кијати, по каквоћи кијања.

XIII.

Добили смо питање из једног прѣавора:

Дешавају ли се још и сада каква чуда у манастирима?

На то наш Домишљан одговара ово:

Могу се и сада десити. Ето н. пр. ваш игуман, ма да је снабдевен са трбушином *тешком* ипак је за то *лаком*.

Расписујемо награде

за две најбоље хумореске, које ће изићи у подлиску „Стармалога“ до краја ове године.

Прва награда 25—30 фр.

Друга награда 15. фр.

Пресудиоци биће сами предплатници овога листа.

Уредништво,

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ

ПРОДАЈЕ СА СВОГА СТОВАРИШТА:

Књиге за школу и народ.

- ХЕМИЈА. Од Х. К. Роское, професора хемије у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Поповића, шк. референта. Са 36 слика, укоричена 50 „
- ФИЗИКА. од Балџура Стеварта професора физике у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Поповића школ. референта. Са 48 слика укоричена 50 „
- ФИЗИКАЛНА ГЕОГРАФИЈА од А. Гејкије професора геологије у Единбургу. Српски превод од Др. Лазе Пачуа, са 20 слика, укоричена 50 „
- ГЕОЛОГИЈА од А. Гејкије, професора геологије у Единбургу Српски превод од Др. Л. Пачуа. Са 47 слика, укоричена 50 „
- ЗООЛОГИЈА. од Смита, професора, зоологије у Страсбургу Српски превод од Владана Арсенијевића професора српске учитељске школе у Г. Карловцу. Са 45 слика, укоричена 50 „
- АСТРОНОМИЈА од Н. Локиера, члана краљ. друштва у Лондону. Српски превод од др. Ђорђа Натошевића главнога школскога референта. Са 47 слика, укоричена 50 „
- БОТАНИКА. Од Х. А. де Бари професора ботанике у Страсбургу. Српски превод од Владана Арсенијевића, проф. срп. учит. школе у Г. Карловцу. Са 45 слика укоричена 50 „
- ОПШТИ УВОД У ПРИРОДНЕ НАУКЕ, написао Т. Х. Хекскли, превео Др. Лаза Пачу, шеф општинских лекара у београду, укоричена 50 „
- ФИЗИОЛОГИЈА од М. Форстера проф. на универзитету Кембриџ. Превео Др. Лаза Пачу, шеф општинских лекара у Београду, Са сликама, укоричена 60 „
- Како се чува и негује здравље женџиња и мале деце од др. Љ. Радивојевића 20 „
- Помоћ у нужди и опасности док лекар не дође, од И. В. Поповића цена 30 „
- Ко поручи за готов новац на више ових књига дајемо рабат 30—35%.

КЊИЖАРА ЛУКЕ ЈОЦИЋА И ДР.

У НОВОМ САДУ,

препоручује

„ЈАВОР“

Лист за забаву, поуку и књижевност.

Власник:

Уредник:

Змај-Јован Јовановић.

Др. Илија Огњановић.

Цена за Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину фор. 5.—
за остале земље фор. 6.— на годину.

„ЈАВОР“ је једини српски белетристички лист, који излази сваке недеље и то најуредније,

Наручбине обављамо брзо и тачно, а најумеренијом ценом,

Наш најновији главни ценовник еџига, музикалија, учила, тискарија, икона, слика и фотографија шаљемо на захтевање бесплатно.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме четвртом броју за 1883. ове чланке: 1. Око квочке (песма са сликом) 2. Деда приповеда (наставак) од Ђорђа Рајковића 3. Доситије Обрадовић (свршетак) 4. Помажимо невољнике (песма) од К. Р. Јовановића 5. То је био син, 6. Какав је то цвет (песма са сликом) од Чика Јове. 7. Свете животиње 8. Антилопе (чланак са две слике) 9. Млекар (песма) од К. Р. Јовановића 10. Каква болест такав лек (шаљива игра у једном чину) прерадио Озрен 11. Како је лепше (песма са две слике) од Чика Јове 12. Разнолије 13. Даштања 14. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Postgasse N 56. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампариие А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

БЕОГРАДСКИ ДНЕВНИК.

Лист за трговину, обртност, домаће и стране новости.

Излази у Београду сваки дан (осим понедеоника). Доноси поуздане и брзе извештаје са главних пијаца, које се тичу наших трговаца. Бележи у кратко разне новости из Србије и из Београда. Уз овај лист иде као прилог:

ПУПОЉАК,

листак за забаву.

Уредник и издавалац је Корнел Јовановић. Цена за Аустро-Угарску годишње 10 фр. на по године 5 фр.

Леп дарак за одраслу женску децу!

СВЕСКА ДРУГА

ПРИПОВЕТКЕ МОЈОЈ КЋЕРИ

од Ј. Н. Буља

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА.

на 8-ини 204 стране, цена само 60 нов.

У тој су књизи лепша од лепше ове приповетке: 1. Лажни дијаманат. 2. Златан новац. 3. Чешаљ што говори. 4. Соната. 5. Мала жива библиотека. 6. Винсенски катана. 7. Селско гробље. 8. Сестре судојенице. 9. Журнал, мода. 10. Мала газдарица. 11. Завршетак.

Ко жели за поклоне или за распродају да поручи више ових књига, нека се обрати подписатој накнадној штампарии, која ће према већој наручбини и рабате веће давати.

Такођер се још може добити и I. свеска ових поучних приповедака, по истој цени.

Штампариие А. Пајевћа у Н. Саду

ИЗИШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМНЕ

ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

Цена 28 новч.

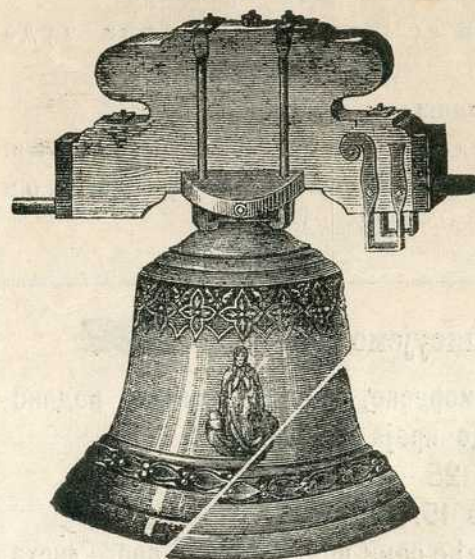
Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Рачунски примери за уч. 3.-ег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Велика катавасија	1.— "
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— "
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама, друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарии од које ће добити највећи књижевски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. Штампариие А. Пајевћа у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

З В О Н А.

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

5—6

Звоноливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА у Вршцу.